

Яблонський М. Р.

Волинський національний університет імені Лесі Українки

ЖАНР ПОДОРОЖНЬОГО НАРИСУ В ЖУРНАЛІСТИЦІ ПЕТРА ВОЛИНЯКА

У статті на матеріалі публікацій часопису «Нові Дні» досліджено специфіку жанру подорожнього нарису в журналістиці Петра Волиняка. Наголошено, що всі тексти об'єднані темою Канади і спільною метою популяризації туризму.

Зауважено культурно-історичні зв'язки жанру подорожнього нарису з художньою літературою та з сучасним туристичним бізнесом, що демонструє тревел-журналістика.

В аналізі тексту нарису «Онтаріо – країна чудових рік і озер» зацентровано на специфіці авторського стилю Петра Волиняка, для якого притаманні лаконізм описово-інформаційного матеріалу, увага до засобів гумору та сатири, створення неологізмів, інтертекстуальність. Зауважено вплив «Мисливських усмішок» Остапа Вишні. Інтертекстуальні зв'язки із творчістю Т. Шевченка увиразнюють історичні антиколоніальні акценти.

За аналогією до «Онтаріо – країна чудових рік і озер» створено подорожній нарис «Онтаріо – край краси, приємностей і можливостей».

Досліджено, що з-поміж інших подорожніх нарисів Петра Волиняка текст «І ще один закуток великого Онтаріо» вирізняється увагою до проблемних питань, зокрема тут відтворено особливості життя місцевого населення в Мусоні. Йдеться про їхнє небажання асимілюватися, тому, незважаючи на доступність загальної та професійної освіти, індіанці залишаються безробітними, за спостереженням Петра Волиняка, «зайвими людьми». Журналіст наголошує, що соціальні кошти не вирішують проблему, уряду треба створювати місця праці. Примітний цей нарис і колоритними описами зовнішності, одягу та способу місцевого життя.

Простежено, що публікація подорожніх нарисів Петра Волиняка супроводжувалася світлинами, що сприяє формуванню цілісної картини.

Проаналізовані нариси засвідчили, що мета цих текстів спрямована в русло туристичного бізнесу Канади, але проблематика, авторські відступи та зіставлення часто скеровують читачів до антиколоніальних (і зокрема до антирадянських) висновків.

Ключові слова: історія діаспорної журналістики, часопис «Нові Дні», Петро Волиняк, подорожній нарис, індивідуальний стиль, гумор, інтертекстуальність.

Постановка проблеми. Досвід української діаспорної журналістики, що розвивалася у вільному світі, хоча й не позбавленому міжпартійних протистоянь і суперечок у боротьбі за свою аудиторію, залишається важливим та актуальним для сучасних вітчизняних медіа. І йдеться не тільки про ЗМК як платформу україноцентричних засад чи про ідеологічний складник в інформаційному просторі взагалі, а й про творчий розвиток жанрів, модифікація яких набуває популярності сьогодні. З-поміж інших йдеться про жанр подорожнього нарису, становлення і розвиток якого пов'язане з художньою літературою [5; 9], а сучасне функціонування – з туристичним бізнесом, що демонструє тревел-журналістика [10–12; 17; 18; 21; 22].

У діаспорній журналістиці розмаїття інформаційних та аналітичних жанрів притаманне твор-

чості Петра Волиняка (псевдонім Петра Кузьмовича Чечета (1907–1969)). Особливо плідним був період його діяльності в Торонто, коли видавав місячник «Нові Дні» (1950–1969).

Аналіз останніх досліджень. У публікаціях та дисертації М. Яблонського [23; 24] досліджено багатожанрову журналістську творчість та редакційно-видавничу діяльність Петра Волиняка. Про важливість інтелектуального досвіду журналіста – публікація В. Ковпак [14]; проблемі взаємозв'язків часопису «Нові Дні», дітища Петра Волиняка, присвячено публікації С. Козака [15], М. Яблонського [24].

Однак поза увагою – аналіз особливостей жанру подорожнього нарису в журналістській діяльності Петра Волиняка.

У сучасному медіазнавстві аналізу різних аспектів – теоретичного; історичного та сучасного

функціонування – жанру подорожнього нарису присвячено низку робіт [1–4; 9–13; 16–22].

Мета статті – на матеріалі публікацій у часописі «Нові Дні» простежити специфіку жанру подорожнього нарису в журналістиці Петра Волиняка.

Виклад основного матеріалу. Ознаки подорожнього нарису наявні ще в ранньому тексті Петра Волиняка «У країні сонця та пісків» (*Молодий більшовик*. 1931. № 15–16). У період видання місячника «Нові Дні» цей жанр у доробку журналіста представлено 1960-ими роками, всі тексти об'єднані темою Канади і спільною метою популяризації туризму.

«Онтаріо – країна чудових рік і озер» став результатом участі журналіста й редактора місячника «Нові Дні» в екскурсії редакторів етнічної преси, організованої урядом Онтаріо з метою поширення відомостей про місцевий туризм. Нарис «Онтаріо – країна чудових рік і озер» поділений автором на частини, кожна з яких має назву, що виражає її ідейні чи тематичні особливості; це полегшує сприйняття, адже виділено візуально й автор зробив роботу читача – визначив тему.

Перші дві частини подорожнього нарису можна розцінювати як вступні: тут окреслено мету публікації, є чимало описово-інформаційного матеріалу. Лейтмотив першої визначено в назві – «Вивчайте й пізнавайте»: «“Вам подобається Канада? Чудово! Але ви її повинні й любити! А любити можна тільки те, що добре знаєш. Отож, вивчайте Канаду, досліджуйте її, беріть те, що ми вже придбали чи привезли колись зі “старого краю”, дайте нам своє і будемо разом жити й працювати”. Це така генеральна настанова Канади. Щодо уряду окремих провінцій, зокрема Онтаріо, то він може бути зразком ставлення до новоприбулих» [7, № 173, с. 17]. Онтаріо – регіон Канади, куди найбільше емігрують, тому тут змінюється мовна картина світу, і «провідні діячі провінції не пішли за голосом консервативного обивателя (який не сприймав інші мови спілкування емігрантів. – М. Я.) – вони пішли назустріч новоприбулим, уряд почав дбати про інтеграцію їх у канадське життя» [7, № 173, с. 17].

У другій частині – «Екскурсія редакторів етнічної преси» – утверджується думка про пресу як засіб популяризації місцевого туризму. Зasadничим є і те, що «уряд вважає етнічну пресу найкращим зв'язковим між ним і новоприбулим населенням» [7, № 173, с. 17]. З усвідомленням того, що «туризм в Онтаріо є дуже важливою ділянкою економіки» [7, № 173, с. 17],

«уряд Онтаріо запланував подорож редакторів етнічних часописів по провінції. Подорож зорганізувало міністерство туризму та інформації. Міністер Джеймс Олд, – цілком слушно, до речі, – вважав, що якщо редактори самі оглянуть провінцію, то їм легше буде переконати своїх читачів, що Онтаріо – чудовий край і що поки мешканець провінції не оглянув ще самої провінції, то йому нема найменшої потреби їздити по чужих далеких країнах і розвозити канадські гроші. Це спричиниться до збагачення провінції» [7, № 173, с. 17].

Подорож розпочалася 19 травня 1964 р. «В екскурсії взяли участь редактори 13 етнічних груп (деякі не поїхали взагалі). Були представлені 28 часописів (їхали здебільшого самі редактори, хоч були і їх помічники), в т. числі 8 українських: “Батьківщина” – М. Королишин, “Вільне Слово” – С. Росоха, “Гомін України” – Б. Стебельський, “Ми і Світ” – О. Маланчук, “Наша Мета” – о. П. Хомин, “Новий Шлях” – В. Левицький, “Нові Дні” – П. Волиняк, “Юнак” (новий пластовий місячник) – О. Тарнавський. Українці були найчисельнішою групою» [7, № 173, с. 17]. Важливість заходу підкреслено тим, що керував групою директор відділу туризму при міністерстві п. А. Венн, супроводжував представник поліції і майже з кожного міста назустріч групі виїздили «урядові представники» [7, № 173, с. 17–18]. Як зробив висновок Петро Волиняк, «їхалось “темпераментно”, весело й цікаво» [7, № 173, с. 18].

У кожній наступній частині подорожнього нарису відтворено важливі місця екскурсії. Так, третя частина з промовистою назвою «Кінгстон – колиска канадської історії» присвячена висвітленню визначних місць цього давнього міста. Примітно, що Петро Волиняк відразу зауважив засадничі принципи створення нарису: «як і кожна річ, це місто можна бачити з двох пунктів: з особистого і, сказати б так, державно-політично-географічного» [7, № 173, с. 18]. В такий спосіб і побудована ця частина: спочатку – інформація про географічне положення міста, його населення, про давні освітні традиції, про історію форту Генрі, про те, що Кінгстон знаходиться поблизу відомої Тисячі островів, що в місті знаходяться чоловіча та жіноча в'язниці; і закінчує цю офіційну частину повідомлення, що «це місто осідку першого уряду Канади» [7, № 173, с. 18]. Після цих, як пише автор нарису, «нудних рядків» про офіційний Кінгстон [7, № 173, с. 18] – особистісно-емоційний вимір. «Кінгстон – місто, у якому:

1. Живе мій кум,
2. Донедавна жив (поруч з жіночою в'язницею) «кум моїх кумів», який було одвезе мене на ріку Св. Лаврентія, щоб я з п. Андрійовичем ловив рибу, а сам іде смажити «стейки» під кущами й годувати своєю кров'ю комарів,

3. Під Кінгстоном на р. Св. Лаврентія є чудовий Сандей Біч, на якому можна викупатись майже так, як у Дніпрі,

4. Є ще багато озер, з них одне, у якому «кум моїх кумів» і п. Андрійович купали мене точно так, як колгоспних свиней купають у найбруднішому в усій Україні ставку, за що я їм ще й досі «дякую»,

5. Поруч з Сандей Біч минулого року я піймав найбільшого в моєму житті беса-великорота, що важив – без хвоста й плавців! – 7.5 фунтів, а з хвостом і плавцями (та іншими потрохами!), то, може, й усі 9–10 фунтів (і це майже правда, а не так, як у рибалок говориться!),

6. У дубняку коло Сандей Біч минулого літа я нарвав цілий кошик справжніх білих грибів, тому не вірте нікому й ніколи, що «в Канаді білий гриб не росте» [7, № 173, с. 18].

У наведеній розлогіій цитаті – гумористичні нотки, що нагадують «Мисливські усмішки» Остапа Вишні. Взагалі для авторського стилю Петра Волиняка притаманна увага до засобів гумору та сатири. Подорожній нарис «Онтаріо – країна чудових рік і озер» рясніє такими колоритними оцінками, зауваженнями, коментарями: «Кінгстон справді «Велике цабе»» [7, № 173, с. 18]; «Приймали нас тут аж ніяк не гірше, як у Кремлі приймають дипломатичний корпус з нагоди роковин Жовтневої революції...» [7, № 173, с. 18]; «Мої католицько-гетьмансько-бандерівські союзники» [7, № 173, с. 19]; «моє православно-безпартійне серце» [7, № 173, с. 19]; «нашу православно-безпартійно-католицько-гетьмансько-бандерівську рибальську соборну й союзну бригаду» [7, № 173, с. 19] та ін. Впадають у вічі колоритні неологізми. В арсеналі засобів, що формують гумористичну тональність, доречно також виокремити гіперболу («Мої католицько-гетьмансько-бандерівські союзники о. П. Хомин, Мирон Королишин і Богдан Стебельський поставали на коліна й так слізно просили мене взяти їх з собою, що моє православно-безпартійне серце не витримало і я великодушно сказав:

– Ходіть уже і не скигліть тільки!

І ми пішли. Сіли в авта мого кума та п. Андрійовича й поїхали на канал, який сполучає Верхню Канаду з Нижньою і якого сто з лишком років тому

викопали наші предки-канадці не так, щоб боронитись від американських імперіялістів, як дати нагоду своїм нащадкам половити в ньому рибу. Пан Андрійович запевняв, що «там тієї щуки, як комарів у лісі»! Воно так, мабуть, і є, але як ті щуки побачили на березі воєнного каналу нашу православно-безпартійно-католицько-гетьмансько-бандерівську рибальську соборну й союзну бригаду, то пополотніли від жаху і як дременули униз по каналу аж у синєє море, себто в «лейк Онтеріо», то тільки вода закипіла...

А ми так таки нічого і нічого й не піймали...» [7, № 173, с. 19]).

Огляд фортеці спонукає автора нарис до історичних зіставлень, які мають антиколоніальний характер: «Збережено все чудово (добре Канаді, що вона не знала ані окупантів, ані воєн, ані революцій!)» [7, № 173, с. 19]; «У величезному дворі весь час муштрували кілька невеличких груп вояків. Муштрували їх не на війну, а на парад, на якому будуть показувати армію 19 століття. Ця муштра своєю примітивною тупістю нагадала мені автопортрет і картини Тараса Шевченка з часів солдатчини – Кос-Арал, форт Новопетровське, кара шпіцрутенами... Стає неприємно. Згадуються Кобзареві рядки:

І тут степи, і там степи,

Та тут не такі:

Руді, руді, аж червоні,

А там голубії...» [7, № 173, с. 19]; «Але якщо мені ще раз доведеться бути в Кінгстоні, то я більше в Олд Форт Генрі не піду: не люблю мурів тюрем і фортець, не можу дивитись на муштру, якою перетворюють людину в коліщатко автомату» [7, № 173, с. 19].

На поверхні також – інтертекстуальні зв'язки із життєписом Т. Шевченка; у фразі «у синєє море» [7, № 173, с. 19] проступають алюзії до «Як умру, то поховайте...», а міркування «не люблю мурів тюрем і фортець, не можу дивитись на муштру, якою перетворюють людину в коліщатко автомату» [7, № 173, с. 19] суголосні роздумам Кобзаря про те, що замки на Волині та Поділлі свідчать про деспотизм і рабство (повість «Прогулка с удовольствием и не без морали»). У рефлексії Петра Волиняка «не можу дивитись на муштру, якою перетворюють людину в коліщатко автомату» [7, № 173, с. 19] асоціативно проступає антитеза до ленінського твердження про літературну справу як «коліщатко і гвинтик» загальнопролетарської справи.

У подорожньому нарисі презентовано й інші етапи екскурсії. Емоційно відтворено мальовни-

чість краєвидів у частині «“Тисяча островів”». «Відпочинок у Броквилі», окрім зображення обов’язкових складників подорожі, містить елементи гумору («Вирішив, що хоч д-р Богдан Стебельський і є найкращим і найсимпатичнішим бандерівцем під сонцем, а все таки ред. М. Королишин мені більший родич, бо я ж у душі більший “безпартійний монархіст”, ніж бандерівець» [7, № 174–175, с. 13–14]); привертає увагу зіставлення Канади та Сибіру («Якщо ви глянете з 5 чи бповерху готелю “Скайлайн”, то вам важко буде повірити, що “Канада – американський Сибір”. Якщо в Сибіру стільки простору, таке ж високе небо, такий хороший вітерець і таке ж чисте повітря, то Сибір – благословенний край!» [7, № 174–175, с. 14]). Частину «Морісбург – Корнвал» присвячено історії створення та функціонування села-музею Аппер Кенада Вілледж, розповіді про потужність гідроелектростанції в Корнвалі, що супроводжуються заувагами про здобутки й недоліки канадського туристичного бізнесу. Тут доречно виокремити антитезність як рису індивідуального стилю Петра Волиняка: «Вражає факт, що найбіднішим будинком у цьому селі (в селі-музеї. – М. Я.) є будинок вчителя і одночасно школа. Туристи мають нагоду побачити поступ Канади за 100 з лишнім років: сьогодні найбагатшими і найкращими будинками є школи. Тепер модерна школа в Канаді – справжній палац!» [7, № 174–175, с. 14]; «Якщо Канада зробила поважний поступ у ділянці освіти, то в ділянці харчування вона стоїть у числі найдикіших примітивів. <...>. Нема нещаснішої людини від канадця: він ніразу в своєму житті не пробував справжнього масла» [7, № 174–175, с. 14]. Якщо в цій частині автор нарису виразно демонструє своє неприйняття нереалістичного мистецтва (йдеться про роботу канадського художника Г. Тавна), то в наступній – «Їдемо в столицю...» – він постає як прихильник гендерної рівності («пані Шарлотта Літтон, яка вже довгі роки головує в столиці (на злість багатьом чоловікам, які безсилі перемогти її у виборах!)» [7, № 174–175, с. 15]. У частині «Дозвольте відпочити!» Петро Волиняк принагідно звертається до лінгвістичної проблеми (кашубська мова чи кашубський діалект польської мови) в радянському мовознавстві. Частина «Алгоквін парк – найбільший заповідник Онтаріо», окрім пейзажних замальовок, примітна висновками про поїздку: «Висновки? Політичні, бо я ж політичний емігрант. Мушу порівняти: “Всесоюзна Тюрму Народів” з Канадою. Скільки в Канаді великих можливостей для

звичайної, але енергійної і бодай середньо здібної людини! Скільки можливостей скористати з благ природи і справжньої демократії, а одночасно скільки нагод мати добру й приємну працю хочби в ділянці туристки, яка в Канаді є важливою економічною ділянкою! А наші люди в цю ділянку не дуже то “заглядають”».

Один літератор з України у розмові раз сказав мені “У вас тут усе контролюється доларом. Навіть ввічливість!”

Правда. Але чи це погано? Чи не краще мати ввічливість й ідеальну обслугу, яка контролюється моїм власним доларом, ніж бідність, хамство, – а раніш, то й тюрми чи заслання або навіть куля в потилицю! – контрольовані мертвою доктриною, заради якої вже накладено гори трунів і знищено життя мільйонів людей? А це ж ще не кінець!» [7, № 174–175, с. 19].

За аналогією до «Онтаріо – країна чудових рік і озер» створено подорожній нарис «Онтаріо – край краси, приємностей і можливостей» [8].

З-поміж інших подорожніх нарисів Петра Волиняка текст «І ще один закуток великого Онтаріо» вирізняється увагою до проблемних питань. Тут відтворено особливості життя місцевого населення в Мусоні: «Мусоні ділиться на дві частини – європейську і індійське (у сучасному слововживанні: індіанське. – М. Я.) селище, яке розташоване за річкою на болотистій місцевості. Хатки – фаткично (одруківка: фактично. – М. Я.) гаражеподібні курені з дощок і дикту. Неохайність і бруд дуже великі. Індійці одержують від уряду допомогу грішми й харчуванням. Присилають їм здебільшого консервовані юшки. Бляшанками від консервів завалені всі ярки й річечка» [6, с. 15]; «Що я нового спостеріг у Мусоні? Індійці виглядають зайвими людьми. Трагедія цього народу з тому, що він не хоче асимілюватись. Вони вчаться, охоче працюють, але не хочуть поривати зв’язків із своїм оточенням. <...>

Боюсь запевняти, але мені здається, що уряд мусів би створити в індійських районах місця праці, що дало б заощадження коштів на допомогу. Люди без праці – зайві люди. Індійці в Мусоні ходять табунами по вулицях, купчаться коло крамниць, у яких продають кока-колу. Це таке невластиве для канадських міст, що й очам своїм не віриш! Зайві люди, які не мають де діти час! Живуть, як Бог дасть і уряд допоможе» [6, с. 15]; «Чи винні індійці, що вони саме такі, а не інші? Ні, винен таки уряд. <...>. Треба їм дати роботу. Хочби артільні майстерні індійських ручних виробів. Треба в їх районах створити ще й інші місця праці. <...>. Звичайно,

це складна справа – зробити з мисливця-кочовика осілу людину за одне покоління неможливо. Але народ це здібний, здоровий, морально якісний і це можливе. Чи є пляни уряду в цій ділянці? А вони мусять бути. Мусять» [6, с. 17].

Колоритним є відтворення зовнішності, одягу. Своєрідність місцевого життя підмічено й у живописній картині кохання: «Я спостерігав велику індійську любов: хлопець і дівчина стояли на віддалі витягнутих рук, які вони взаємно поклали на плечі. Любов, мабуть, була дуже велика. Вони не тулились одне до одного, а тільки ритмічно похитувались, притуливши обличчя до обличчя й терлись носом об ніс» [6, с. 15]. Оригінальним видається пейзаж: «А сонця тут стільки, що і в Сахарі його менше. Тільки воно тут ніжне, ласкаве...» [6, с. 18].

Публікація подорожніх нарисів Петра Волиняка супроводжувалася світлинами, що сприяє формуванню цілісної картини.

Висновки. Жанр подорожнього нарису в журналістиці Петра Волиняка презентовано текстами 1960-х років, опублікованими в часописі «Нові Дні». Досвід письменника та журналіста сформував ґрунт, на якому органічно поєднано літературу факту, індивідуальний стиль, актуальність проблематики. Увага до засобів гумору та сатири, широке залучення інтертекстуальності, антиколоніальні рефлексії автора, звернення до пейзажу, яскрава образність – все це забезпечило колоритне зображення подорожей. І хоча мета проаналізованих нарисів спрямована в русло туристичного бізнесу Канади, але проблематика, авторські відступи та зіставлення часто скеровують читачів до висновків про сутність «імперії зла», її ставлення до становища націй актуалізують зміст подорожніх нарисів Петра Волиняка для читацької аудиторії місячника – українців, вихідців із підрадянських земель.

Список літератури:

1. Александров О. Подорожній нарис: «Пам'ять жанру». Стаття перша: На перетині видів масової комунікації. *Діалог: медіа-студії*. Одеса, 2015. Вип. 20. С. 8–35.
2. Александров О. Теоретичні проблеми дослідження сучасного українського тревелогу. *Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика*. Львів, 2018. Вип. 43. С. 48–56.
3. Белькова С. В. Жанр сучасного нарису: інваріант і модифікації (на матеріалі українських газетних видань початку ХХІ ст.): автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій: 27.00.04 / Класичний приватний університет. Запоріжжя, 2012. 20 с.
4. Варич М. Тенденції розвитку жанру подорожнього нарису. *Журналістика: науковий збірник*. Київ: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2013. Вип. 12 (37). С. 204–206.
5. Васьків М. Мандрівний нарис як жанр. Періоди його розквіту в українській літературі. *У пошуках Істини: збірник на пошану професора Володимира Антофійчука* / ред. І. Набитович. Дрогобич, 2015. С. 234–250.
6. Волиняк Петро. І ще один закуток великого Онтарію. *Нові Дні*. Торонто, 1964. Ч. 237. С. 14–20.
7. Волиняк Петро. Онтарію – країна чудових рік і озер. *Нові Дні*. Торонто, 1964. Ч. 173. С. 17–19; Ч. 174–175. С. 13–20.
8. Волиняк Петро. Онтарію – край краси, приємностей і можливостей. *Нові Дні*. Торонто, 1965. Ч. 186–187. С. 25–28; Ч. 188. С. 20–26.
9. Гусева О. Сучасний подорожній нарис: особливості трансформації старого жанру. *Вісник Львівського університету. Серія Журналістика*. Вип. 39. Львів, 2014. С. 208–214.
10. Зеленюк Ю. О. Журнали-тревелоги на українському медійному ринку. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. Запоріжжя, 2012. № 1. С. 52–54.
11. Зеленюк Ю. О. Туристичні медіа як чинники духовно-морального виховання молоді. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Сер. Психологія і педагогіка*. Острог, 2012. Вип. 21. С. 207–214.
12. Ковальова Т. Репрезентативність жанрових ознак путівника і тревел медіатексту. *Образ*. 2018. Вип. 3 (29). С. 36–44.
13. Ковальова Т. В. Розвиток жанру подорожнього нарису в українській журнальній періодиці 20–30-х рр. ХХ ст.: автореферат ... канд. наук із соц. комунікацій: 27.00.04 / Дніпропетровський нац. ун-т ім. Олеся Гончара. Дніпропетровськ 2014. 21 с.
14. Ковпак В. А. «Деокупаційний дискурс» «Нових Днів» як інклюзивність інтелектуального досвіду світового українства в українську цивілізаційну перспективу: історичні паралелі та дискусії «на часі». *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2019. № 1 (37). С. 11–21.
15. Козак С. Часопис «Українські Вісті» як джерело до вивчення особливостей функціонування журналу «Нові Дні» (Канада, 1950–1997). *Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту пресознавства*. Львів, 2020. Вип. 10 (28). С. 3–13.

16. Полежаєв Ю. Г. Дискурс мандрів в історії літератури та соціальних комунікацій. *Історія, теорія, методологія й практика соціальних комунікацій у дискурсі університетської освіти*: колективна монографія / С. А. Панченко, Т. В. Хітрова, Ю. Г. Полежаєв та ін.; за ред. О. Ю. Поди. Дніпропетровськ: ЛІРА, 2016. С. 36–50.

17. Полежаєв Ю. Г. Тревел-журнали в Україні: структурно-функціональні та жанрово-тематичні особливості: автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій: 27.00.04 / Класичний приватний університет. Запоріжжя, 2017. 20 с.

18. Полежаєв Ю. Г. Тревел-журналістика у контексті розвитку індустрії туризму. *Держава та регіони. Сер.: Гуманітарні науки*. Запоріжжя, 2013. № 1. С. 96–99.

19. Стецюк К. Жанр подорожного нарису на сторінках галицької щоденної преси (кінець XIX – початок XX ст.). *Збірник праць Науково-дослідного інституту пресознавства*. Львів, 2015. Вип. 5. С. 394–415.

20. Темченко Л. Особливості сучасного подорожного нарису в суспільно-політичних тижневиках. *Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика*. Львів, 2015. Вип. 40. С. 299–304.

21. Юферева О. В. Медіа-травелог у сучасному друкованому виданні: жанрові витоки, специфіка, модифікації. *Вісник Львів. ун-ту. Серія: Журналістика*. Львів, 2013. Вип. 38. С. 235–241.

22. Юферева О. В. Наративні тенденції сучасної української тревел-журналістики в соціокультурній перспективі (на матеріалі журналу «Мандри»). *Наукові записки Інституту журналістики*. Київ, 2013. Вип. 53. С. 51–55.

23. Яблонський М.Р. Журналістська та редакційно-видавнича діяльність Петра Волиняка: автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій: 27.00.04 / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів, 2019. 20 с.

24. Яблонський М. «Нові Дні» і преса української діаспори (на матеріалі аналітичних публікацій Петра Волиняка початку 1960-х рр.). *Наукові записки Інституту журналістики*. Київ, 2017. Т. 1 (66). С. 58–65.

Yablonskyi M. R. GENRE OF TRAVEL ESSAY IN PETRO VOLYNYAK'S JOURNALISM

In the article on the material of the publications of the magazine “New Days” is explored the specifics of the genre of travel essay in the journalism of Petro Volyniak. It is emphasized that all the texts are united by the theme of Canada and the common goal of promoting tourism.

The cultural and historical connections of the travel essay genre with fiction and the modern tourism business, as demonstrated by travel journalism, are noted.

The analysis of the text of the essay “Ontario – a country of wonderful rivers and lakes” focuses on the specifics of the author's style of Peter Volyniak, which is characterized by conciseness of descriptive material, attention to humor and satire, neologisms, intertextuality. The influence of Ostap Vyshny's “Hunting Smiles” was noticed. Intertextual connections with the works of Taras Shevchenko emphasize historical anti-colonial accents.

By analogy with “Ontario – a country of beautiful rivers and lakes” created a travel essay “Ontario – a land of beauty, pleasure and opportunity”.

It is investigated that among other travel essays by Peter Volyniak, the text “And another corner of the great Ontario” is distinguished by attention to problematic issues, in particular, it reproduces the peculiarities of life of the local population in Monsoon. It is about their unwillingness to assimilate, so, despite the availability of general and vocational education, Indians remain unemployed, according to Peter Volyniak, “extra people”. The journalist emphasizes that social funds do not solve the problem, the government needs to create jobs. This essay is also notable for its colorful descriptions of appearance, clothing, and the way of life of the local life.

It is traced that the publication of Peter Volyniak's travel essays was accompanied by photographs, which contributes to the formation of a holistic picture.

The essays analyzed show that the purpose of these texts is in the direction of Canada's tourism business, but the issues, author's digressions and comparisons often lead readers to anti-colonial (and in particular anti-Soviet) conclusions.

Key words: *history of diaspora journalism, “New Days” magazine, Petro Volyniak, travel essay, individual style, humor, intertextuality.*